

Scenariusze edukacyjne
w ramach projektu
„Wspólna, nie znaczy niczyja”

autorzy:

Ryszard Pempera

Róża Połec

Założenia

- Wykorzystanie zapisów *Karty przestrzeni publicznej* w scenariuszach zajęć.
- Różne grupy wiekowe: od przedszkolaków do seniorów.
- Zbieranie informacji zwrotnych od uczestników.
- Udostępnienie scenariuszy po zakończeniu projektu.

Przestrzeń publiczna jako tekst kultury

Cele projektu i cele edukacyjne

Temat: Urządzamy plac zabaw! Cele – dziecko:

1. Wykazuje zainteresowanie architekturą; także architekturą zieleni.
2. Uczy się ładu przestrzennego.
3. Stara się łączyć przyczynę ze skutkiem i próbuje przewidzieć, co się może zdarzyć.
4. Uczestniczy w zabawach i grach w ogrodzie przedszkolnym.
5. Umie się wypowiadać w różnych technikach plastycznych
6. Ma rozeznanie, gdzie można się bezpiecznie bawić.
7. Grupuje obiekty w sensowny sposób (klasyfikuje je).
8. Zna proste sposoby mierzenia np. krokami.

Przestrzeń publiczna jako tekst kultury

Cele projektu i cele edukacyjne

Temat: Kreowanie wysokiej jakości przestrzeni publicznych.

Student:

- szuka porozumienia i kompromisu w zakresie użytkowania wspólnej przestrzeni, zrównoważenia interesów indywidualnych oraz dobra wspólnego,
- rozumie charakter przestrzeni publicznej i jej znaczenie dla dziedzictwa narodowego,
- dostrzega różne potrzeby i wartości użytkowników przestrzeni publicznej,
- dyskutuje, uzasadnia własne zdanie, przyjmuje poglądy innych lub polemizuje z nimi,
- bada problemy związane z planowaniem, projektowaniem środowiska swojego zamieszkania i poruszania się,
- rozwija analityczne, twórcze i krytyczne myślenie,
- formułuje wnioski,
- rozwija umiejętność pracy w zespole.

Przestrzeń publiczna jako tekst kultury

Cele projektu i cele edukacyjne

Temat: Świat się zmienia, nazwy ulic pozostają... Cele – uczeń:

1. Rozumie wpływ człowieka na środowisko w procesie przekształcania przestrzeni miasta.
2. Zauważa zmiany w znanej mu przestrzeni.
3. Wyszukuje w tekście potrzebne informacje.
4. Kształtuje poczucie własnej tożsamości (moja mała ojczyzna) oraz postawę szacunku dla dorobku historycznego.
5. Wzbogaca zakres słownictwa.
6. Utrwala pisownię nazw własnych.
7. Tworzy opis (krajobrazu lub przedmiotu).
8. Uczy się rozpoznawać różne teksty kultury (...) [PP sp. 4-6]

Formy i metody pracy

- Praca w zespołach (np. grupy eksperckie)
- Dyskusja
- Projekt edukacyjny
- Mapa mentalna
- Karty pracy
- Materiały do wykorzystania przez uczestników zajęć np. artykuły, strony internetowe, materiały źródłowe itp.

Metoda projektu wg nowej podstawy programowej

- „Duże znaczenie dla rozwoju młodego człowieka oraz jego sukcesów w dorosłym życiu ma nabywanie kompetencji społecznych takich jak komunikacja i współpraca w grupie, w tym w środowiskach wirtualnych, udział w projektach zespołowych lub indywidualnych oraz organizacja i zarządzanie projektami.” (podkr. R.P.)
- „Zastosowanie metody projektu, oprócz wspierania w nabywaniu wspomnianych wyżej kompetencji, pomaga również rozwijać u uczniów przedsiębiorczość i kreatywność oraz umożliwia stosowanie w procesie kształcenia innowacyjnych rozwiązań programowych, organizacyjnych lub metodycznych.” (podkr. R.P.)

Metoda projektu wg nowej podstawy programowej

„Metoda projektu zakłada znaczną samodzielność i odpowiedzialność uczestników, co stwarza uczniom warunki do indywidualnego kierowania procesem uczenia się. Wspiera integrację zespołu klasowego, w którym uczniowie, dzięki pracy w grupie, uczą się rozwiązywania problemów, aktywnego słuchania, skutecznego komunikowania się, a także wzmacniają poczucie własnej wartości. Metoda projektu wdraża uczniów do planowania oraz organizowania pracy, a także dokonywania samooceny. Projekty swoim zakresem mogą obejmować jeden lub więcej przedmiotów. Pozwalają na współdziałanie szkoły ze środowiskiem lokalnym oraz na zaangażowanie rodziców uczniów.” (podkr. R.P.)

Nauczanie problemowe a stopień trudności

- 1) Jak wykorzystać przestrzeń publiczną, by chronić dziedzictwo kulturowe i zachęcała młodzież do korzystania z jej dóbr?
- 2) Jesteście mieszkańcami kamienic na Starym Mieście. Porozmawiajcie i wspólnie ustalcie, jakich argumentów należy użyć, aby zezwolono wam na korzystanie z samochodów w obrębie Starówki. Niech każdy notuje wspólne ustalenia, aby przekazać je później w swoich zespołach. Czas: 20 minut.
- 3) Przeczytajcie uważnie otrzymane materiały. Porozmawiajcie i wspólnie ustalcie, w jaki sposób nazwy ulic mówią nam o historii miasta. Czy należałoby zmienić im nazwy, czy pozostawić takie, jakie są i dlaczego? Wasz wniosek sprawozdawca przedstawi klasie. Czas 12 minut.

Przestrzeń publiczna jako tekst kultury

Cele projektu i cele edukacyjne

Temat: Graffiti, murale, tagi czy bazgroły? – zasady kształtowania przestrzeni publicznej z poszanowaniem dobra wspólnego. Cele – uczeń:

1. Rozumie charakter przestrzeni publicznej i jej wartości estetycznej.
2. Rozumie problem poszanowania cudzej (wspólnej) własności.
3. Odróżnia mural, graffiti i tag jako teksty kultury.
4. Dyskutuje, uzasadnia własne zdanie, przyjmuje poglądy innych lub polemizuje z nimi.
5. Posługuje się pojęciami piękno – brzydota, a także rozpoznaje ich obecność w życiu (w swoim miejscu zamieszkania).

Przykład z kart pracy ucznia

I. Podaj trzy argumenty, aby uzasadnić, że Stary Rynek w Poznaniu jest miejscem niezwykłym i bezcennym.

a) Stary Rynek jest niepowtarzalnym miejscem ze względu na jego wartość historyczną i ma w swojej budowlach zabytki klasy O (Ratusz, Fara)

b) Stary Rynek jest wizytówką miasta

c) Stary Rynek jest centrum kulturalnym (Jarmark Świąteczny, Festiwal Rzeźby Lodowej, Muzeum Łódki i Instrumentów, Muzeum Regala Morskiego)

Przykłady z lekcji

Podaj trzy argumenty, aby uzasadnić, że Stary Rynek w Poznaniu jest miejscem niezwykłym i bezcennym.

- Stary Rynek jest niepowtarzalnym miejscem ze względu na jego wartość historyczną i ma zabytki klasy „O” (ratusz, fara).
- Jest to historyczne serce miasta często odwiedzane przez turystów.
- Centrum kulturalne np. festiwal rzeźby ludowej, jarmark świętojański.
- Symbol miasta (poznańskie koziołki).
- Unikalna zabudowa – perła architektury.
- Znajdują się różne muzea warte odwiedzenia.
- Stary Rynek jest wizytówką miasta.

Przykłady z lekcji

Podaj kilka zasad, którymi powinni kierować się twórcy murali i graffiti.

- Zakaz używania wulgaryzmów.
- Nie niszczyć cudzej własności.
- Dzieła powinny być estetyczne lub z przesłaniem.
- Spójność dzieła z otoczeniem.
- Trzymanie się moralności przy tworzeniu treści.
- Musi pasować do otoczenia.
- Powinno nieść pozytywny przekaz.
- Nie może nikogo obrażać.
- Powinni robić sztukę zgodnie z prawem.
- Szanuj pracę innych.

Ewaluacja

- „Nie sądziłam, że tak bardzo temat ten może zainteresować dzieci i być tak ciekawym i inspirującym problemem. Wydawało mi się, że realizowane zagadnienia będą zbyt trudne dla przedszkolaków, a tymczasem maluchy miały tyle kapitalnych pomysłów na to, jak można zagospodarować przedszkolny ogród.”
- Opinie uczestników - 😊
- Opinie nauczycieli - 😊 oraz przykład jednej z nich: „wziąć odpowiedzialność za przestrzeń wokół nas”.

„Jeśli dzisiejszych uczniów będziemy uczyć tak samo jak wczoraj, to pozbawimy ich jutra.”

John Dewey

Dziękuję za uwagę!

